

Sosnowiec, 5 maja 2011

Szanowni Senatorowie RP VII Kadencji

Sekcja Krajowa Geologiczno-Wiertnicza apeluje o podjęcie działań zmierzających do przywrócenia zapisu art.140 ust.1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze w brzmieniu zaproponowanym w pierwotnej wersji przedłożenia rządowego tj.

„Wpływy z tytułu opłat, o których mowa w niniejszym dziale, w 60% stanowią dochód gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, a w 40% dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą Prawo geologiczne i górnicze przedsiębiorca wydobywający kopalinę ze złoża zobowiązany jest uiścić tzw. opłatę eksploatacyjną naliczaną za wydobytą kopalinę, której wysokość określona została w załączniku do w/w ustawy. Ustawa reguluje również podział wpływów z tytułu w/w opłat w taki sposób, że 60 proc. całości środków przekazywanych jest do gmin na terenie których prowadzona jest przedmiotowa działalność a pozostałe 40 proc. stanowi dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska te 40 proc. dzielone jest po połowie (50/50%) wyłącznie na finansowanie potrzeb państwa w zakresie geologii oraz potrzeb górnictwa służących ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko i likwidacji zakładów górniczych. Jest to bardzo dobre rozwiązanie, pozwalające na realizację wielu strategicznych zadań kraju z zakresu geologii, w tym przede wszystkim: wyznaczanie i monitorowanie zagrożeń naturalnych takich jak osuwiska czy tereny zalewowe, odkrywanie i dokumentowanie złóż, w tym min. gazu łupkowego, prowadzenie centralnej bazy danych geologicznych, prowadzenie bilansu zasobów kopalin, monitorowanie wód podziemnych, kartowanie geologiczne oraz zapewniające realizację zadań zdefiniowanych ustawowo służb: państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej.

Na głosowaniu w dn.28.04.2011 r. Sejm przyjął głosami opozycji i większości PSL poprawkę (zgłoszoną przez posła Adama Gawędę z klubu PJN) do ustawy Prawo geologiczne i górnicze o podziale opłat eksploatacyjnych w proporcji 90 proc. dla gmin, 10 proc. dla NFOŚiGW. Skutkiem przyjęcia przez Sejm takiej regulacji jest drastyczne ograniczenie środków przeznaczonych na finansowanie potrzeb państwa w zakresie geologii o 75%, czyli do kwoty około 32 mln zł, co wymusi rezygnację z prowadzenia większości prac geologicznych, a państwo nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich ustawowych zobowiązań krajowych i międzynarodowych. Pociągnie za sobą również negatywne skutki społeczne w postaci redukcji zatrudnienia (idącego w setki osób) doświadczonej i wysoko wykwalifikowanej kadry geologów oraz likwidację wielu przedsiębiorstw geologicznych i wiertniczych.

Co więcej, na nowej regulacji zyskają tylko nieliczne, relatywnie bogate gminy, na terenie których prowadzona jest działalność górnicza, natomiast straci cała reszta samorządów, ponieważ dotychczasowe zadania realizowane poprzez zamówienia publiczne z tych środków obejmowały całe terytorium Polski, a ich wyniki (np. szczegółowe mapy geologiczne i hydrogeologiczne, mapy obszarów zalewowych i osuwisk) były wykorzystywane nieodpłatnie przez wszystkie zainteresowane gminy.

Wadliwa regulacja (podział 90% gminy, 10% NFOŚiGW) pozostaje również w wyraźnej sprzeczności z art.10 ust.1. ustawy Prawo geologiczne i górnicze, w którym ustawodawca wymienia kopaliny będące własnością Skarbu Państwa. Skojarzenie obu artykułów tj. art.140 i art.10 wskazuje, że to gminy górnicze są faktycznym właścicielem kopalin czerpiąc 90% wpływów z tytułu ich wydobycia, natomiast Skarb Państwa z jego 10% udziałem ma znaczenie marginalne.